

Cosiliul local al comunei Gilău
Județul Cluj

RECOMANDAREA
Nr. 8 / din 27 septembrie 2019

Având în vedere prevederile art. 14 al Legii nr. 35/1997, cu modificările și completările ulterioare, *Avocatul Poporului* s-a sesizat din oficiu referitor la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 din Constituția României, privind protecția copiilor și tinerilor, urmare a reportajului apărut pe adevarul.ro, în data de 06.09.2019, în care erau relatate condițiile improprii în care se desfășoară activitatea educațională în cadrul Grădiniței din satul Someșu Rece Uzină, comuna Gilău, județul Cluj.

În scopul verificării situației expuse în presă, Instituția Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj–Napoca, *Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului*, a efectuat o anchetă la sediul:

- **Primăriei comunei Gilău, județul Cluj**
- **Liceului Teoretic Gelu Voievod Gilău**

Obiectivul anchetei a constat în clarificarea următoarelor aspecte:

1. Având în vedere dispozițiile din Legea 1/2011 Legea educației naționale, art. 20 alin (1) Autoritățile administrației publice locale asigură, în condițiile legii, buna desfășurare a învățământului preuniversitar în localitățile în care acestea își exercită autoritatea. Ținând cont de prevederile O.U.G. nr. 57/2019, art. 129 lin. (2) lit. d) privind atribuțiile consiliului local în gestionarea serviciilor de interes local, s-au solicitat următoarele date:

- 1.1. Comunicarea numărului de unități de învățământ de pe raza comunei Gilău, punerea la dispoziție a unei liste a acestora.
- 1.2. Câte din unitățile de învățământ de pe raza comunei nu au apă potabilă și care sunt cauzele lipsei acesteia.
- 1.3. Câte din unitățile de învățământ de pe raza comunei nu au toalete în clădirea în care se desfășoară cursurile.
- 1.4. Care este situația grădiniței din localitatea Someșul Rece Uzină, din punct de vedere a dotărilor, condițiilor de desfășurare a activității, numărul de copii care frecventează grădinița, statutul juridic al clădirii.
2. Furnizarea unei copii a Hotărârii Consiliului Local privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli al comunei Gilău, precum și eventualele Hotărâri de rectificare a acestuia.
3. Punctul de vedere al reprezentanților Primăriei comunei Gilău și ai grădiniței referitor la aspectele semnalate în mass – media.
4. Demersurile efectuate cu privire la cazul relatat în presă. Dacă au fost efectuate verificări. Dacă a fost identificată o soluție.
5. În temeiul dispozițiilor cuprinse în Legea educației naționale nr. 1/2011, respectiv art. 97 alin. 1 "Directorul exercită conducerea executivă a unității de învățământ." coroborate cu dispozițiile art. 21 alin. 1 din Ordinul 5079/2016 "(1)În exercitarea funcției de conducere executivă, directorul are următoarele atribuții: a)este reprezentantul legal al unității de învățământ și realizează conducerea executivă a acesteia; b)organizează întreaga activitate educațională; c)răspunde de aplicarea legislației în vigoare, la nivelul unității de învățământ; f)asigură aplicarea și respectarea normelor de sănătate și de securitate în muncă;" în acest sens, care sunt măsurile dispuse pentru protecția și siguranța copiilor, având în vedere vârsta fragedă și posibilitatea de accidentare prin folosirea unei latrine necorespunzătoare .

Derularea anchetei.

Primăria Comunei Gilău

Din partea Primăriei comunei Gilău, județul Cluj au participat la anchetă:

- doamna Mănăstireanu Cristina, în calitate de Secretar al comunei;

- doamna [redacted] - asistent social;
- doamna [redacted] - șef serviciu financiar - contabil;
- domnul [redacted] - reprezentantul Consiliului local în Consiliul de Administrație a Liceului Teoretic *Gelu Voievod* Gilău.

Liceul Teoretic Gelu Voievod Gilău

Din partea Liceului Teoretic *Gelu Voievod* Gilău, județul Cluj a participat la anchetă:

- doamna [redacted] - director

După discuțiile purtate cu reprezentării autorității publice locale precum și cu directorul Liceului Teoretic *Gelu Voievod* Gilău reprezentării Avocatului Poporului s-au deplasat în localitatea Someșu Rece Uzină la sediul Grădiniței din Someșu Rece Uzină unde s-au constatat următoarele:

1. Imobilul este situat la strada principală, fiind compus din parter și etaj. La parterul imobilului sunt compartimentate apartamente care se află în proprietatea unor persoane fizice. Exteriorul clădirii este într-o stare de degradare avansată.

2. Accesul spre grădiniță se face prin curtea comună cu proprietarii apartamentelor situate la parterul clădirii, printre mașini, utilaje agricole, lemne, materiale de construcții, etc.

3. Intrarea în grădiniță este separată, se face prin lateralul clădirii, grădinița fiind situată la etajul întâi al imobilului. Spațiul exterior aferent intrării este neigienizat, fiind depozitate utilaje și alte materiale care nu aparțin grădiniței. Tencuiala este căzută, în interiorul clădirii pereții sunt mucegăiți. Educatoarea a depus eforturi pentru a face spațiul atractiv pentru preșcolari realizând desene pe pereții scorojiți și mucegăiți. Ajungând la etaj constatăm aceeași stare degradată a pereților, acoperiți cu desenele copiilor.

4. Grădinița are alocată o singură încăpere în care am constatat că ***nu există*** apă curentă. Pe peretele de la intrarea în încăpere este montat un fel de rezervor de mici dimensiuni- improvizat cu robinet, rezervor care este alimentat cu apă de către îngrijitoarea grupei. Apa este destinată exclusiv spălării pe mâini, neputând fi utilizată pentru băut. Copiii își aduc zilnic apă potabilă de acasă, fiecare în sticlute.

5. Încălzirea clasei se realizează cu ajutorul unei sobe metalice îngrădită cu un gârduleț de lemn, dotat cu o porțiță pentru a se putea realiza alimentarea cu lemne. În apropierea sobei metalice se află o masă din material inflamabil.

6. Întrucât imobilul nu beneficiază de grup sanitar propriu, preșcolarii folosesc o toaletă din lemn care se află în curtea imobilului. Pentru a ajunge la toaletă minorii traversează curtea printre mașini și lemne, în aceeași curte existând o groapă improvizată pentru repararea autoturismelor, groapă pe lângă care copiii trec în drumul lor spre toaletă. Toaleta este compartimentată în două, o parte pentru copii și cealaltă pentru doamna educatoare. Educatoarea ne-a comunicat faptul că, merge personal cu minorii la toaletă, însoțită de toți ceilalți copii, întrucât fiind singură nu-i poate lăsa nesupravegheați în clasă. Toaleta este adaptată, ca dimensiuni, copiilor.

7. În apropierea toaletei se află anexele gospodărești în care sunt ținute animale (porci), dejecțiile animaliere nu sunt depozitate corespunzător acestea aflându-se în curte, în apropierea toaletei.

8. Preșcolarii nu beneficiază de un spațiu de joacă în curte întrucât aceasta este ocupată, în întregime, cu mașini (la momentul efectuării anchetei în curte se aflau un număr de 5 mașini), materiale de construcții, lemne, dejecții animaliere, etc.

9. A fost remarcat efortul cadrului didactic în a acorda preșcolarilor tot sprijinul necesar atât în activitatea educațională cât și în deprinderea abilităților sociale.

Concluzii:

Pomind de dreptul copiilor la educație, sănătate, egalitate de șanse și demnitate vom analiza în cele ce urmează prevederile legale incidente în speță. Astfel, prin art. 28 al Legii nr. 18/1990 pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului – Republicată statele părți recunosc dreptul copilului la educație și, în vederea asigurării exercitării acestui drept în mod progresiv și pe baza egalității de șanse, în special, statele membre vor avea obligația de a asigura învățământul primar obligatoriu și gratuit pentru toți.

Dreptul la educație de calitate în condiții de egalitate de șanse este consacrat și prin prevederile Legii nr. 1/2011 a educației naționale, observând că viziunea legii este de promovare a unui învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe,

competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate. Misiunea asumată de lege este de formare, prin educație, a infrastructurii mentale a societății românești, în acord cu noile cerințe, derivate din statutul României de țară membră a Uniunii Europene și din funcționarea în contextul globalizării, și de generare sustenabilă a unei resurse umane naționale înalt competitive, capabilă să funcționeze eficient în societatea actuală și viitoare.

Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a **individualității** umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

În îndeplinirea obligațiilor, statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio formă de discriminare.

Pintre principiile care guvernează învățământul preuniversitar și superior, precum și învățarea pe tot parcursul vieții din România se regăsesc:

- a) principiul **echității** - în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;
- b) principiul **calității** - în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de referință și la bune practici naționale și internaționale;
- c) principiul **eficienței** - în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente;
- d) principiul **răspunderii publice** - în baza căruia unitățile și instituțiile de învățământ răspund public de performanțele lor;
- e) principiul **asigurării egalității de șanse**;
- f) principiul **centrării educației pe beneficiarii acesteia**;
- g) principiul **promovării educației pentru sănătate**, inclusiv prin educația fizică și prin practicarea activităților sportive;

Potrivit prevederilor art. 7(1) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, în unitățile, în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării ~~profesionale sunt interzise activitățile care încalcă normele de moralitate și orice~~ **activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a copiilor**

și a tinerilor, respectiv a personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic, precum și activitățile de natură politică și prozelitismul religios.

În privința obligațiilor autorităților publice locale în domeniul educației amintim prevederile:

- art. 20 din Legea nr. 1/2011 a educației naționale potrivit căreia autoritățile administrației publice locale asigură, în condițiile legii, buna desfășurare a învățământului preuniversitar în localitățile în care acestea își exercită autoritatea. Neîndeplinirea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor ce le revin în organizarea și funcționarea învățământului preuniversitar se sancționează conform legii.

- art. 85(1) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale potrivit căreia în situații justificate, elevilor din învățământul obligatoriu, școlarizați într-o altă localitate decât aceea de domiciliu, li se asigură, după caz, **servicii de transport**, de masă și de internat, de către autoritățile administrației publice locale din localitatea de domiciliu, cu sprijinul operatorilor economici, al colectivităților locale, al societăților de binefacere, precum și al altor persoane juridice sau fizice.

- art. 129 (2) lit. d) și (7) din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul Administrativ potrivit căreia autoritățile locale au atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local, asigurând, potrivit competenței sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:

a) **educația;**

b) serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;

c) **sănătatea;**

Ținând cont de faptul că preșcolarii care frecventează Grădinița Someșu Rece Uzină își desfășoară activitatea educațională într-un spațiu impropriu, care le pune în pericol sănătatea și integritatea fizică, raportat la obligațiile legale ale autorităților publice de a oferi copiilor condiții de școlarizare egale în unitățile de învățământ din mediul rural și urban în concordanță cu drepturile lor;

Raportat la prevederile art. 22 (dreptul la viață și la integritate fizică și psihică), art. 32 (dreptul la învățătură), art. 49 (protecția copiilor și tinerilor) din Constituția României, precum și la prevederile legale mai sus menționate;

Având în vedere considerentele de mai sus, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, precum și pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Consiliul local al comunei Gilău, județul Cluj, în temeiul art. 129 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2019 - Codul administrativ, în calitate de autoritate deliberativă, va întreprinde demersurile necesare, astfel:

În vederea respectării și a aplicării unitare a prevederilor legale care reglementează dreptul la educație și sănătate al copiilor, Consiliul local al comunei Gilău va adopta o hotărâre privind alocarea, în regim de urgență, pentru anul școlar 2019-2020, a unui spațiu corespunzător Grădiniței Someșu Rece Uzină și asigurarea, în caz de nevoie, a transportului pentru preșcolari de la localitatea de domiciliu la grădiniță.

2. Consiliul local va informa Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

